

Om overvåkning av drikkevannskvalitet

Det er viktig å ha rutinemessig kontroll av hele drikkevannssystemet for å oppdage eventuelle problemer som oppstår på et så tidlig tidspunkt som mulig. Et gjennomtenkt prøvetakingsprogram vil sikre at alle deler av drikkevannssystemet dekkes, og redusere risiko og medgått tid dersom en forurensningshendelse skulle avdekkes.

Hendelsen på Askøy i Hordaland viser viktigheten av å ha en helhetlig kontroll av drikkevannet fra råvannsinntakene helt ut til forbrukerne i hele ledningsnett uavhengig av størrelsen på dette. Det er vanskelig å ha kontroll på vannet helt ut til alle forbrukere, men de store hendelsene kan unngås ved å ha en rutinemessig kontroll på nøkkelpunkter i distribusjonsnett, samt å agere raskt og fokusert når det kommer inn bekymringsmeldinger fra forbrukerne. Dette løses ved å:

1. Ha en gjennomtenkt prøvetakingsplan
2. Ha en godt beskrevet beredskapsplan i tilfelle avvik i drikkevannskvaliteten, ledningsbrudd, sabotasje eller liknende

Drikkevannsforskriften beskriver hvilke prøver som skal tas og hvor mange prøver som er anbefalt å ta. Drikkevannsforskriften §5 sier også hvor prøvene skal tas. Mengden av prøver som må tas i hver runde avhenger av fordelingsnettets størrelse og antallet tanker, høyde- og oppsamlingsbassenger, og påkoblings-/tilknytningspunkter, og som er i nettet. Det er viktig å ha kontroll på hele ledningsnett, også der som det er tilløp av andre kilder til vannet. Det kan også være behov for å ta stikkprøver, døgn- og blandepøver og prøver av behandlingsprosessen i renseanlegget.

Den enkelte vannverkseier må derfor ha kjennskap til hele sitt distribusjonsnett for å sikre at det tas rutinemessige prøver som dekker alle deler av dette.

Ved å følge drikkevannsforskriften dekkes de krav som er stilt til drikkevannet. Drikkevannsforskriftens § 21 viser minstekravene til drikkevannsforskriften.

Det skal også utføres en internkontroll etter drikkevannsforskriften § 7. Internkontrollen skal sikre og vise at kravene i Drikkevannsforskriften etterleveres, og den skal tilpasses vannforsyningssystemets art og omfang. Internkontrollen skal minst omfatte:

- a) Hvordan vannforsyningssystemet er organisert, og hvordan ansvaret og myndigheten er plassert.
- b) Rutinene vannverkseieren har etablert for å sikre at kravene i denne forskriften etterleveres, bl.a. prøvetakingsplanen.
- c) Registreringer som viser at rutinene etterleveres.
- d) Rutinene som følges dersom det oppstår avvik fra kravene i denne forskriften (Beredskapsplan).
- e) Rutinene som følges for å hindre at avvik fra regelverket gjentar seg.

Det bør videre utføres en sårbarhets- og risikovurdering av drikkevannsforsyningen som bl.a. bør inneholde vurdering av:

- Fare for kontaminering, som for eksempel tilgang for dyr/fugler til bassenger, tanker og kummer i systemet, sårbarhet for forurensning av drikkevannskildene, ved ledningsbrudd, tilførsel av uønskede stoffer fra materiale (rør) benyttet i distribusjonsnett (bl.a. asbestør) etc.
- Sikkerhet mot sabotasje: Sikring og alarmering av tilgang til drikkevannssystemet. Beredskap i slike situasjoner bør være en del av kommunens beredskapsplan.

Dersom det er mistanke om smitte i drikkevannet kan følgende bakterier som kan utgjøre en mulig helsefare være aktuelle parametere:

- Campylobacter
- E.coli
- Kimtall
- Koliforme bakterier
- Intestinale enterokokker
- Clostridium perfringens
- Pseudomonas

Ved spørsmål ta kontakt med ALS.